

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets hovedindhold

Det fremsatte lovforslag vil gøre det muligt for Danmark at ratificere tiltrædelseskomplekset vedrørende Bulgariens og Rumæniens tiltrædelse af Den Europæiske Union, jf. Grundlovens § 19. Bestemmelserne i tiltrædelseskomplekset sættes i kraft i Danmark, i det omfang de efter fællesskabsretten er umiddelbart anvendelige i Danmark.

Bulgariens og Rumæniens tiltrædelse af EU forventes at ville ske pr. 1. januar 2007, såfremt disse af Rådet er blevet vurderet klar til medlemskab. Sker dette ikke, har Rådet mulighed for at udskyde medlemskabet med ét år frem til 1. januar 2008. Derudover skal alle 25 EU-lande og de to nye medlemslande forinden have tilendebragt deres respektive ratifikationsprocedurer og rettidigt have deponeret ratifikationsinstrumenterne.

2. Baggrunden for lovforslaget

De to tiltrædende lande har begge været associeret EU forud for tiltrædelsesforhandlingernes begyndelse.

I 1993 indgik EF aftaler om politisk og økonomisk samarbejde med Bulgarien og Rumænien – de såkaldte Europaaftaler. Disse aftaler indeholdt et klarere perspektiv om medlemskab, en mere vidtgående liberalisering af samhandelen og kan således ansues som en slags udbyggede associeringsaftaler. De indeholdt dog ikke egentlige medlemskabsklausuler og kom først efter Det Europæiske Råds møde i København i 1993 til eksplicit at fungere som forberedende stadier til egentligt medlemskab. Udover bestemmelser om gradvis afskaffelse af importtold og mængdemæssige importbegrænsninger indeholder Europaaftalerne bl.a. bestemmelser om statsstøtte, konkurrence i industrien, fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser og kapital, en række gensidige indrømmelser inden for landbrug samt bestemmelser om økonomisk, kulturelt og finansielt samarbejde.

Endelig fastlægges der med aftalerne en ramme for politisk dialog mellem EU og de enkelte lande. På ministerniveau foregår den i de såkaldte Associeringsråd, på parlamentarikerniveau i De Parlamentariske Associeringsudvalg og på embedsmandsniveau i forskellige underudvalg

På Det Europæiske Råds møde i Essen i december 1994 vedtog de femten EU-lande formelt en overordnet førtiltrædelsesstrategi med det formål at forberede alle kandidatlandene på medlemskab af EU. Udover Europaaftalerne blev væsentlige elementer i strategien tiltrædelsespartnerskaberne, der indeholdt oversigt over de områder, hvor der fra kandidatlandenes side var behov for en ekstra indsats med henblik på at opfylde betingelserne for medlemskab af EU og EU's økonomiske bistand gennem førtiltrædelsesinstrumenterne PHARE (oprettet 1989), ISPA og SAPARD (vedtaget på mødet i Det Europæiske Råd i Berlin i 1999).

På Det Europæiske Råds møde i København i juni 1993 blev det besluttet, at de associerede lande i Central- og Østeuropa, som måtte ønske det, kunne blive medlemmer af EU. Samtidig blev der fastlagt kriterier for medlemskab – de såkaldte Københavnskriterier. Kriterierne omfatter krav om demokrati, retsstatsforhold, respekt for menneskerettigheder og beskyttelse af mindretal (det politiske kriterium), samt krav om en fungerende markedsøkonomi og økonomisk styrke til at klare konkurrencen i det indre marked (det økonomiske kriterium). Endelig skal landene kunne påtage sig forpligtelserne ved medlemskab, som bl.a. omfatter overtagelse og håndhævelse af EU's regelsæt (acquis'et).

Rammerne for det videre forløb af udvidelsesprocessen blev fastlagt på Det Europæiske Råds møde i Luxembourg i december 1997, hvor det blev besluttet at iværksætte en samlet inklusiv tiltrædelsesproces omfattende alle de ti central- og østeuropæiske ansøgerlande samt Cypren (Malta havde på daværende tidspunkt stillet sin ansøgning i bero). Landene skulle deltage i udvidelsesprocessen på lige vilkår og med samme perspektiv om EU-medlemskab, ligesom for-